

Naturlyftet webinarium #1 "Pedagog eller aktivist?"

Sammanställning av en enkät efter webinariet 26 mars 2026 kl 08:30-10:00

Sammanfattning

Webinariet "Pedagog eller aktivist?" engagerade deltagarna starkt och väckte många reflektioner om naturvägledningens roll i en tid präglad av klimatkris, polarisering och ökade ifrågasättanden. De 27 inkomna enkätsvaren visar en uppskattning av webinariets innehåll – med ett genomsnittligt helhetsbetyg på 4,4 av 5.

Deltagarna lyfter särskilt betydelsen av att vara **väl förberedd** när man kommunicerar om klimat- och naturfrågor, eftersom dessa ämnen ofta väcker starka känslor. Många betonar **vikten av dialog**, men **också att dialog inte alltid är möjlig**. En **återkommande insikt** är att naturvägledare och pedagoger behöver verktyg för att bemöta kritik, hantera konflikter och samtidigt våga stå för tydliga budskap grundade i forskning.

Flera deltagare beskriver egna erfarenheter av allt från ifrågasättanden och misstro till emotionellt laddade samtal och skarpa personliga reaktioner. Trots detta lyfts också positiva erfarenheter där kunskap, lyhördhet och närvaro gjort det möjligt att skapa konstruktiva möten även i svåra situationer. **Kollegialt stöd och organisatorisk trygghet** framhålls som viktiga faktorer.

Inför kommande webinarier efterfrågas fördjupningar i bland annat källkritik, bemötande av desinformation, kommunikation om svåra ämnen utan att skapa hopplöshet, samt konkreta case där dialog lyckats – även i konfliktfyllda situationer. Flera vill också se satsningar på utbildning i dialogteknik och konflikthantering.

Sammanfattningsvis visar enkätsvaren att webinariet inspirerade och gav upphov till viktiga diskussioner. Deltagarna uttrycker ett starkt behov av fortsatt kunskapsutveckling och erfarenhetsutbyte kring hur naturvägledare och andra aktörer kan kommunicera om klimat- och naturkriser på ett sätt som är trovärdigt, tydligt och samtidigt dialoginriktat.

1. Reflektioner kring webinariets innehåll

Deltagarna upplevde webinariet som engagerande och relevant. Flera betonade vikten av att vara förberedd på starka känslor, särskilt i frågor som rör klimat och naturkriser. Många betonade också betydelsen av att ha en strategi för dialog och att våga stå för sitt budskap.

Exempel på citat

- "Jag tror vi behöver göra mer av att knyta fakta till platser, här och nu."
- "Det finns diaboliska situationer där dialog inte är möjlig."
- "En viss pepp att faktiskt ta ställning i klimatfrågor, inte alltid vara så slätstruken."
- "Det är orimligt att de få som reagerar negativt får så stort utrymme."
- "Det är inte farligt med starka reaktioner – ibland behövs lite 'aktivism'."
- "Dialog är svårt och bygger på att båda sidor är intresserade av att lära sig av varandra."
- "Sociala medier förstärker konflikter och gör att ifrågasättanden kommer snabbare."

2. Erfarenheter av reaktioner i yrkesroll och ideellt arbete

Många berättelser beskriver möten med besökare eller personer med starka åsikter. Flera deltagare beskrev situationer där sakfrågor använts som ingång till emotionellt laddade diskussioner. Vanliga strategier har varit att visa förståelse, hålla sig till fakta och att söka stöd i kollegor eller organisationen.

Exempel och citat

- "Många har starka åsikter om granbarkborrens framfart – jag försökte bemöta med naturvårdens perspektiv."
- "Vi hindrar ofta oss själva från att ta upp viktiga ämnen på grund av rädsla för konflikter."
- "När jag engagerade mig i skogsfrågor möttes jag av stark polarisering och misstro."
- "I samtal med kritiska besökare finns ofta något underliggande som inte handlar om sakfrågan."
- "Det kan kännas utsatt att bemöta kritik, men stöd från kollegor är ovärderligt."
- "Att balansera pedagogik och aktivism är något jag tänker på nästan varje dag."
- "Ibland är det själva existensen av en skylt som provocerar, inte dess budskap."

3. Förslag på teman för kommande webinarier

Deltagarna efterfrågar fördjupningar inom källkritik, dialogteknik, bemötande vid hat och hot, samt kommunikation som inte skapar hopplöshet. Flera önskar konkreta case, särskilt kring konfliktsituationer kopplade till klimat och markanvändning.

Exempel på citat

- "Hur bemöter man ifrågasättanden som helt saknar vetenskapligt underlag?"
- "Hur kommunicerar man klimatkris utan att skapa hopplöshet?"
- "Vore intressant att höra hur Axeltofta-kolonin hanterats kommunikativt." (Ett område i Landskrona som ska rivas på grund av havsnivåhöjningen.)
- "Hur hanterar man rädsla för hat och hot – är tystnad lösningen?"
- "Dialog och utvärdering i naturvägledning vore ett bra tema."
- "Hur når man människor som anser sig ha rättighet att flyga eller bryta mot regler?"

4. Deltagarnas helhetsintryck

Helhetsintrycket var mycket positivt. 56 % av deltagarna gav högsta betyg (5) och 41 % gav betyg 4. Medelvärdet var 4,44 vilket visar att webinariet upplevdes som mycket givande.

5. Övriga kommentarer

I övriga kommentarer uttryckte deltagarna uppskattning och intresse av fortsatt utveckling. Flera lyfte behovet av mer heltäckande kommunikationsinsatser och fortsatt träning i dialog och konflikthantering.

Exempel på citat

- "Vi behöver bli tuffare och mer utmanande i vår kommunikation."
- "En studiecirkel om dialogteknik vore värdefullt."
- "Tack – inspirerande och viktigt!"
- "Det var relevant och gav frön till nya tankar."

Sammanställning av Per Bengtson, CNV, med stöd av AI-hjälpmedel 2026-04-01.